

Pas a desnivell

Ho tenim a frec

He passat tres dies a Palma de Mallorca, que m'han resultat summament agradables, per moltes raons: perquè la ciutat i l'illa tenen sempre grans atractius i perquè he rebut les atencions i el guiatge d'un excel·lent amic, en Jaume Adroher, que és un home ple d'entusiasme que sap encomanar als altres. Espero tenir ocasió de parlar de la tasca que fa l'Adroher a Palma. És una feina valuosa que mereix capítol —o article— a part. Ara, de moment, a primer cop d'ull, em voldria referir a un fet que em va omplir de curiositat. Resulta que coincidint amb la meua visita, va arribar a Palma de Mallorca el portaavions *USS Nimitz*, de l'armada dels EUA. És una baluerna impressionant, el vaixell de guerra més gran del món. La seva silueta fosca, tirant a negra, es veia des de gairebé tots els punts elevats de l'illa, acompanyada de prop per dues siluetes més, grises i quietes, el creuer *USS Coontz* i la nau de subministrament *USS Kalamazoo*.

La premsa de Palma es va esvalotar una mica, i la veritat és que no n'hi havia per a menys. Es veu que és la primera vegada que el *Nimitz* recalca en un port de l'Estat espanyol i això, encara que no es pugui qualificar ben bé de circumstància feliç, no hi ha dubte que es tracta d'un esdeveniment. Per acabar d'arrodonir-ho, els periodistes illencs foren convidats a visitar el vaixell, en companyia del senyor Guy W. Farmer, agregat de premsa de l'ambaixada dels EUA a Espanya.

El *Nimitz* té una tripulació de cinc mil tres-cents homes, o sigui que podrien encabir-s'hi tots els habitants de Caçà de la Selva i encara sobraria una mica de lloc. Comptant-hi el *Coontz* i el *Kalamazoo*, no és arriscat d'afirmar que tota la població de Martorell cabria en aquest complex flotant, una cosa que no deixa de fer el seu efecte. Només caldria vestir-los de mariners i enviar-los d'una banda a l'altra de les mars, amb aquest posat peculiar d'anar a les palpentes que tenen els mariners americans, en cerca dels barris baixos així que toquen terra. Però sense abandonar mai un toc de superioritat distant, per tal que quedi clar que ells representen una força. Als illencs els ha passat el mateix que a nosaltres. El turisme, els visitants estrangers en general, els han modificat les estructures. Els diaris de Palma van fer comptes de seguida sobre els beneficis que proporcionarien els hostes: en alguns grans titulars, es digué que els americans deixarien a la ciutat, en una setmana, tres-cents milions de pessetes. Per donar cos als càlculs, explicaren als lectors que el *Nimitz* duia a la seva caixa forta cinc milions de dòlars en efectiu, i això sense comptar amb el peculí personal de cada mariner, o els xecs vàlids que podien estendre en moneda forta. La perspectiva, segons com es miri, era engrescadora, però la realitat fou l'acostumada i la marineria es va comportar de la manera habitual en ella. Al cap de dos dies de descans a port, les botigues d'una zona comercial van haver de tancar les portes per defensar-se dels excessos dels joves uniformats, que s'embargien a base de bé. Ara, així sí: les autoritats navals americanes van declarar que es farien càrrec de tota mena de defectes i, per començar, ocuparen pràcticament tota la ciutat, amb policia pròpia dotada de porres de molta aparença. Durant unes quantes hores, potser uns pocs dies, es tingué a Palma de Mallorca la impressió de viure sota l'aixopluc del paraigua nord-americà. Una sensació no del tot confortadora, perquè quan s'obre l'artefacte contra la pluja, és que ens cau alguna cosa al damunt.

A partir d'aquí, la ciutadania de l'illa començà a murmurar.

Foto: Colita.

¿Representava algun perill la proximitat del *Nimitz*? Duia armament nuclear? Un periodista va fer aquestes preguntes, d'una manera directa, al contraalmirall James E. Service, el qual respongué amb el clàssic «sense comentaris», tan útil per a fugir d'estudi sense perdre la figura, tot conservant una dignitat pètria. Tanmateix, la inevitable petulància dels poderosos acaba sempre per filtrar-se i del conjunt d'entrevistes concedides es desprèn que sí —és clar—, o sigui que el *Nimitz* va equipat amb temibles elements de destrucció. «¿I no hi ha el perill que es produeixen accidents?», reblà el periodista. Van dir-li que ja se sap, que amb aquests imponderables cal comptar-hi en tota ocasió... Les eines que porta el *Nimitz* «...introdueixen una considerable constant de perill...». Recentment, va produir-se un succés que ocasionà la mort de catorze persones (segons informacions obtingudes a bord). El panorama es pot completar amb les paraules d'un oficial, que va cedir a una pregunta obligada.

— Què li ha semblat Mallorca? —volgué saber l'entrevistador—.

— Fantàstica! —respongué l'oficial—. És un portaavions gegantí.

Doncs és això, poc o molt ens veuen d'aquesta manera, a causa —penso— d'una inevitable deformació diguem-ne professional. Si algú s'hi vol encoratjar, que hi posi ganes i fe: el paper que se'ns reserva en les combinacions internacionals, és el de camp de maniobres i el de prometedores pistes d'aterratge. ● PERE CALDERS